

Wiele niedostępnych dziś dla Ciebie rozrywek zastąpić może 3 zakresowy odbiornik

PHILIPS 947A

Nr. 110 Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Łódź, Środa, 22 kwietnia 1936 r.

Rok VIII

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77 i 188-88. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-66. Telef. nocne: 144-44 i 177-77. Nr. konta P. K. O. 66.155

NIE BĘDZIE ZMIAN W GABINECIE

Narady p. Prezydenta, premiera, gen. Rydz-Śmigłego i prezesa Banku Polskiego

Warsz. kor. „Głosu Porannego“ telefonuje:

P. premier konferował wczoraj z generalnym inspektorem sił zbrojnych, GEN. RYDZEM-ŚMIGŁYM.

Pozatem generalny inspektor odbył DŁUŻSZĄ ROZMOWĘ Z PREZESEM BANKU POLSKIEGO, P. KOCEM. W ciągu dnia wczorajszego również p. Prezydent Rzplitej przyjął NA AUDJENCJI WOJEWODĘ GRAŻYŃSKIEGO.

Wszystkie te rozmowy wyjaśniły całkowicie sytuację w Polsce i NIE DAJĄ ŻADNEGO POWODU DO ZAPOWIADANYCH ZMIAN w gabinecie ani do zwołania sesji nadzwyczajnej. Wszelkie pogłoski o zmianach w rządzie, które mogłyby się odbyć przed uroczystościami żałobnymi w Wilnie, są przeto nieprawdziwe.

Dziś do Budapesztu

Warsz. kor. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Wobec tego, że w organie, zbliżonym do „Gazety Polskiej“ — „Expressie Porannym“ ukazała się wiadomość o wyjeździe p. premiera samolotem do Budapesztu, dowiadujemy się, że p. premier wyjeżdża dziś, w środę, zwyczajnie pociągiem do Budapesztu, gdzie zabawi trzy dni.

Dymisja nie na prośbę

Warsz. kor. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Wobec tego, że w niektórych gazetach ukazały się wiadomości, że p. Matuszewski zgłosił

już przedtem prośbę o zwolnienie go ze stanowiska prezesa komisji oszczędnościowo-odłużeniowej dla samorządów, informują nas, że dymisja ta nastąpiła nie na jego prośbę,

lecz na zlecenie prezesa rady ministrów. Sfery miarodajne oskarżają p. Matuszewskiego o autorstwo ostatnio skonfliktowanego w „Gazecie Polskiej“ artykułu.

Prasa rządowa... w opozycji

Warsz. kor. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Zwracają uwagę, że w akcji prowadzonej przeciwko obernemu rządowi, oprócz centralnego organu obozu rządowego „Gazety Polskiej“ bierze również udział „Express Poranny“. Wobec tego rząd ma zamiar zmienić swoją dotychczasową taktykę prasową w stosunku do t. zw. prasy obozu rządowego.

B. premier Bartel w stolicy

Warsz. kor. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Jak się dowiadujemy, zapowiadany od pewnego czasu przyjazd b. premiera Bartla do Warszawy nastąpił w dniu wczorajszym. Premier Bartel zamieszkał u pp. premierostwa Kościółkowskich.

W związku z pobytem b. premiera Bartla w Warszawie rozeszły się pogłoski, że został on wezwany przez p. Prezydenta Rzplitej, celem zdania sprawozdania z przebiegu wypadków lwowskich. Zapytany przez dziennikarzy p. Bartel ka tegorycznie tej wiadomości zaprzeczył.

Płk. Gnoiński wojewodą krakowskim

Dlaczego wojewoda Świtalski dostał dymisję

Jak się dowiaduje agencja „Iskra“, na miejsce dr. Świtalskiego wojewodą krakowskim mianowany został PŁK. GNOIŃSKI, dotychczasowy komendant szkoły artylerji w Toruniu.

Agencja „Press“ podaje:

„W kołach politycznych wrażenie wywołała FORMA, W JAKIEJ DOKONANE ZOSTAŁO ZWOLNIENIE WOJEWODY KRAKOWSKIEGO P. ŚWITALSKIEGO. Dochodzenie, przeprowadzone po zajęciach krakowskich stwierdziło ponad wszelką wątpliwość WINĘ WOJEWODY. Przykre wrażenie wywołało też ZACHOWANIE SIĘ WOJEWODY ŚWITALSKIEGO BEZPOŚREDNIO PO KRWAWYCH ZAJĘCIACH i to w obecności przedstawicieli władz centralnych. W kołach rządowych dawno wyrażano NIEZADOWOLENIE ZE SPOSOBU URZĘDOWANIA P. ŚWITALSKIEGO i uznano pozostawianie jego na stanowisku wojewody w Krakowie za niemożliwe. Oczekiwano jednak, iż wojewoda Świtalski

zrozumie wytworzony stan rzeczy i SAM PODA SIĘ DO DYMISJI. Kilkutygodniowe oczekiwanie na podanie dymisyjne zawiodło, wobec czego zdecydowano się na ZWOLNIENIE P. ŚWITALSKIEGO W DRODZE UCHWAŁY RADY MINISTRÓW, zatwierdzonej przez p. Prezydenta Rzplitej“.

Decyzja o dymisji powzięta BYŁA JUŻ WCZESNIEJ, odroczona była jednak z innego powodu. Władze centralne nie chciały wywoływać wrażenia, że decyzja ta nastąpiła POD NACISKIEM STREJKU W KRAKOWIE, względnie strejku solidaryzującego na obszarze całej Rzplitej. Po dokładnym zbadaniu jednak sprawy zaszła konieczność utrzymania tej decyzji.

*

W związku ze zwolnieniem wojewody Świtalskiego wczorajszy „Kurjer Poranny“ pisał m. in.:

„Udzielenie przez rząd dymisji wojewodzie Świtalskiemu

jest aktem o doniosłym znaczeniu moralnym. Pomiędzy rządem a dymisjonowanym dygnitarzem krakowskim nikt nie do szuka się różnic politycznych ani ideologicznych. P. Kazimierz Świtalski jest legionistą, spędził szereg lat w kancelarii przybocznej Marszałka, po prze wrocie majowym sprawował funkcje dyrektora departamentu, ministra, premiera, marszałka sejmu. Był wreszcie wice marszałkiem nowej izby senackiej. Ma on zatem ozdobną karłą przeszłości. A przecież, gdy rząd nabrał przekonania, że ponosi on winę za bolesne wypadki krakowskie, nie zawahał się przed wyciągnięciem z tego przekonania ostatecznych konsekwencji.

Ten fakt, dobitniej od wszelkich zapewnień słownych, uchyla podejrzenie, iż obóz pilsudczykowski kieruje się innymi prawami, niż wypływającymi z kodeksu moralności publicznej; że pograżył się on w mafijskości i wygodnictwie, w kontemplacji dni zmionych“.

Pancerniki angielskie w Jaffie

Pożary na przedmieściach Tel-Awivu. -- Strejk generalny arabów w Chebronie. -- 15 żydów zabitych w czasie zająć. -- Wysoki komisarz Wielkiej Brytanji zapowiada bezwzględne tępienie i tłumienie rozruchów

JEROZOLIMA, 21. 4. (Tel. wł. „Głosu Porannego“).

Według ogłoszonej tu urzędowej relacji, pierwsze ofiary padły z rąk arabskich w niedzielę rano. Arabowie z Hauranu (Syrja) poczęli napadać na żydów na ulicach i wdzierać się do sklepów żydowskich. Arabowie podpalił 3 autobusy, kursujące między Tel - Avivem, a Jeruzolimą i zamordowali 2 żydów.

Z pośród 40 rannych żydów zmarło następnie wskutek odniesionych ran czterech, a

wśród nich Izrael Frenkel i Chaim Hackiewicz.

Dwóch arabów zabitych zostało przez brytyjskiego urzędnika kapitana policji kryminalnej, Riggsa. Riggs wiozł własnym samochodem do Tel - Avivu rannego żyda. Arabowie napadli na samochód i porwali rannego. Riggs, będąc bezpośrednio zagrożonym, strzelił w obronie własnej do napastników, zabijając dwóch z nich na miejscu.

W czasie zająć pod Tel - Avivem i Jaffą został ciężko ranny

wicekonsul Szwecji, Lerson, zaś lekkie rany odniósł urzędnik angielskiej administracji. Mood. Oprócz tego w pobliżu kolonii Mikweh — Israel rannych zostało 7 pasażerów żydowskich, z których jeden ciężko.

Z ran odniesionych w czasie zaburzeń w Jaffie zmarł uczeń szkoły rolniczej kolonii Mikweh Israel, Szmarjahu Kramer, który przybył do Palestyny dopiero przed kilku miesiącami.

W poniedziałek tłum arabski usiłował wtargnąć do żydow-

skiej dzielnicy Jeruzolimy. Policja rozproszyła demonstrantów, aresztując głównych podżegaczy.

W związku z tem delegacja żydów udała się do komisarza jerozolimskiego Cempla, który obiecał poczynić wszelkie kroki, celem zagwarantowania w mieście spokoju i ładu.

W ciągu dnia doszło pod Jaffą do dalszych zająć. Rannych zostało 31 żydów, w tem dwóch ciężko. Nazwiska ich są: Lejb Halpern (24 lata) i chłopiec

Szumol Simen-Tow. W wydanym dodatku nadzwyczajnym doniesiono, iż zabity został 60-letni Jehuda Simen-Tow, ojciec rannego chłopca i 36-letni Chaim Tyszler. Dwóch żydów zmarło dziś w szpitalu jaffskim. Pozatem z odniesionych ran zmarły w Tel - Avivie jeszcze 2 osoby.

Pogrzeb dalszych 5 ofiar odbył się w Tel - Avivie przy udziale tysięcy mieszkańców.

Nad grobami przemawiał w i-

(Dokończenie na str. 4).

Aresztowania we Lwowie

60 komunistów wysłano do Berezy

WARSZAWA, 21 4. (PAT) komuniztycznych. 60 z pośród aresztowanych we Lwowie komunistów odstawionych zostało do obozu odosobnienia w Berezie Kartuskiej

Zajścia antyżydowskie

W Zakopanem pobito 10 osób

Z Zakopanego donoszą: W ciągu ostatnich dni uprawiana jest w Zakopanem gwałtowna heca antysemita i agitacja bojkotowa. Agitację uprawiają głównie osoby nie będące stałymi mieszkańcami Zakopanego. W ciągu ostatnich paru dni ulicznicy podburzeni przez

Kombatanci przeciw ekscesom

Uchwała Federacji Obrońców Ojczyzny

W zjeździe „Fidacu” (Federacja Obrońców Ojczyzny) wzięli również udział przedstawiciele kombatantów żydów. Zjazd uchwalił m. in. następującą rezolucję:

„W myśl konstytucji i zgodnie z wielowiekową tradycją narodu polskiego, wszyscy obywateli Rzeczypospolitej bez względu na narodowość i wyznanie są równi wobec prawa i są obowiązani spełniać uczciwie i lojalnie swe obowiązki względem państwa. Członkom zrzeszonych federacji nie wolno brać udziału w jakichkolwiek ekscesach i gwałtach, skierowanych przeciw której-

kolwiek mniejszości narodowej, jako inspirowanych przez czynniki wywrotowe”.

Ras Gugsza grozi negusow

Wojska abisyńskie bronią dostępu do stolicy

PARYŻ, 21 4. (Tel. wł.) — Według doniesień z Abisynji, słynny zdrajca ras Gugsza przy był w towarzystwie odjuanta marszałka Badoglio do Dessie.

Ma on wkroczyć do Addis Abeby wraz z generałami włoskimi i ma być niejako symbolem, że panowanie Haile Selassiego w Abisynji już się skończyło. Ras Gugsza wobec dziennikarzy w Dessie przechwalał się, że musi negusa złapać żywym i kazać go publicznie wychłostać, za tortury, jakie z rak jego wojsk musieli znieść krewni i poddani Gugszy.

WARSZAWA, 21 4. Na zasadzie wiadomości z różnych źró-

deł. PAT. ogłasza komunikat o sytuacji na frontach Abisynji w dn. 21 kwietnia 1936 r.:

Wedle ostatnich doniesień ze źródeł abisyńskich, Negus miał skoncentrować na zachód i południowy zachód od Dessie poważne siły, mające na celu odcięcie włosków od Dessie. Lotnictwo włoskie intensywnie bombardowało obszar Selassie na północ od Addis Abeby.

Wojska abisyńskie, broniące dostępu do Addis Abeby utrzymują się na swoich pozycjach.

Wedle niepotwierdzonych pogłosek oddział abisyński miał w noc

zaatakować lotnisko w pobliżu Dessie, wymordować wartowników i spalić 17 samolotów.

Źródła angielskie donoszą, że na froncie południowym kolumna libijska, postuwająca się na północ równolegle do kolumny gen. Graziani, miała zająć miejscowość Sagag. W ten sposób kolumna libijska odcięła prawie skrzydło abisyńskie od Sasabanah, co przysądziło los tego miasta.

Wedle doniesień Reutera z Addis Abeby, samoloty włoskie bombardowały wczoraj Magalo.

Naskutek bombardowania śmierć poniosły 2 kobiety.

Źródła włoskie donoszą, że kwatera główna została przeniesiona na 12 samolotów do Dessie.

Stolica opuszcza

ADDIS - ABEBA, 21 4. (Pat) Korespondent Reutera podaje, że niemal całe miasto już opuszczało. Przez cały dzień wczorajszy i noc dzisiejsza trwał wyjazd mieszkańców. Obywatele brytyjscy i zagraniczni spali w parku, przylegającym do pałacu selswa brytyjskiego.

Zaprzeczają tu wiadomości ze źródła włoskiego o wyjeździe cesarzowej, która pomimo rad, odmówiła opuszczenia stolicy. Połączenie telefoniczne z Afdem i Ankoper istnieje w dalszym ciągu bez przeszkód, co świadczy, że włosi nie zajęli jeszcze tych miejscowości. Czynne jest również połączenie radio - telegraficzne z Dżidżibę o której upadku już donoszono.

Negus nie ucieka do Szwecji

SZTOKHOLM, 21 4. (PAT) Tutejsze koła oficjalne zaprzeczają pogłoskom, jakoby negus wraz z rodziną miał zamiar osiedlić się w Szwecji. Nieprawdziwe są również wiadomości podawane przez niektóre dzienniki, jakoby na ten temat miało prowadzić rozmowy.

Bronić się będziemy do końca

ADDIS-ABEBA, 20 4. (Pat) Kpt. Delvalle, amerykański na służbie abisyńskiej, przybył dziś z frontu do stolicy. Oświadczył on przedstawicielom prasy: O ile włosi zdobędą Addis Abebę, cofniemy się do okopów wśród wzgórz, na południe od Addis Abeby. Upadek stolicy nie będzie więc oznaczal końca wojny, a jedynie początek nowych trudności dla marszałka Badoglio. Będziemy walczyć, dopóki cesarz zostanie na placu boju. Jeżeli rząd opuści stolicę, pójdziemy za nim. Samochody, przewożące ludność opuszczającą stolicę, były w ruchu przez całą noc. Miasto opuszczało. Liczni ochotnicy zgłaszają się dla obrony stolicy.

Żegluga na Adrjatyku przerwana

Dwa trupy marynarzy pod wywróconą łodzią

MEDJOLAN, 21 4. (PAT) — Wyjątkowo obfite w tym roku opady w północnych Włoszech wywołały cały szereg katastrofalnych zalewów.

W Wenecji dwukrotnie nastąpił zalew całego miasta. Wielkie straty ponieśli właściciele wielkich sadów w okoli-

cach Wenecji, którym słona woda zniszczyła nie tylko warzywa, ale i drzewa owocowe.

W Grado woda zalała miasto na wysokość pół metra.

W pobliżu Abcozzji znaleziono na brzegu morza dwa trupy marynarzy pod wywróconą łodzią.

Na północnym Adrjatyku żegluga jest przerwana.

Na linii Brenneru oberwała się pod Colle d'Isarco skała o około tysiąca metrów kub., niszcząc tor kolejowy na przestrzeni blisko 60 metrów. Komunikacja odbywa się zapomocą samochodów.

Zwiększenie podatków w Anglii

Uzyskane kwoty przeznaczone na dodatkowe zbrojenia

LONDYN, 21 4. (PAT) — W parlamencie angielskim odbył się dziś tradycyjny „dzień budżetowy”.

Budżet zgłoszony przez kanclerza skarbu Neville'a Chamberlaina różni się od zeszłorocznego o tyle, że ze względu na zbrojenia

powiększa wymiar podatku dochodowego, celem uzyskania kwoty 21 milj. funt., których wymaga program zbrojeń.

Kanclerz skarbu proponuje uzyskanie tej sumy z 3-ech źródeł, a mianowicie:

- 1) podniesienia podatku dochodowego o 3 pensy od 1 funta. Da to skarbowi państwa 12 milionów funtów szterlingów;
- 2) zwiększenia opłaty od herbaty o 2 pensy na funcie, co

da skarbowi przeszło 4 milj. funt.,

3) zabrania z funduszu drogowego, który w stosunku do potrzeb jest nieproporcjonalnie wysoki, 5 i pół milj. funt.

Meksyk występuje z ligi narodów!

MEKSYK, 21. 4. (PAT) Grupa senatorów i posłów wysłała w środę do prezydenta Cardensa delegację, która domagać się będzie wystąpienia Meksyku z ligi narodów.

W komentarzu do tej wiadomości dziennik „Excelsior” zarzuca lidze narodów, że jest instytucją zasadniczo europejską, na której decyzje Meksyk nie ma żadnego wpływu

szterl.

W City londyńskiej fakt podniesienia podatku dochodowego o 3 pensy wywołał rozczarowanie i niezadowolenie. Niespodziewano się obniżki podatku dochodowego, ale również nie liczone na powiększenie tego podatku.

Obarczenie handlu i przemysłu zwiększonym podatkiem dochodowym odbije się — zdaniem City — niewątpliwie ujemnie na dalszej akcji powrotu do dobrobytu gospodarczego.

W Labour Party zaś specjalnie krytykowane jest podniesienie opłaty od herbaty, jako bardzo uciążliwe dla szerokiej rzeszy ludności. Naogół jednak przyznają, że budżet jest bardzo realny i oparty na zdrowych podstawach.

Znaczki 1-majowe

Kierownictwo Polskiej Partii Socjalistycznej otrzymało pozwolenie ministerstwa spraw wewnętrznych urządzenia w okresie do 1 maja włącznie zbiórki publicznej w postaci sprzedaży znaczka z brązu patynowanego z napisem: „Niech żyje 1 maja 1936 r.”

Eksplzja w sklepie

Wybuch kilkudziesięciu tysięcy korków

KRAKÓW, 21 4. (PAT) — W jednym ze sklepów przy ul. Krakowskiej nastąpiła wczoraj eksplozja paczek, zawierającej kilkadziesiąt tysięcy korków do pistoletów. Skutki eksplozji były fatalne. Do szpitala przewieziono trzy osoby, które odniosły rany i poparzenia. Sklep został zdemolowany.

Mokro i chłodno

Przewidywany przebieg pogody do wieczora dn. 22 kwietnia b. r.: W dalszym ciągu pogoda o zachmurzeniu zmiennym z przelotnym deszczem Chłodno. Umiarkowane wiatry z kierunków zachodnich.

Napady hitlerowców na terenie W. Miasta

GDANSK, 21 4. (PAT) — Na peryferiach miasta Gdańska doszło w nocy do bójki między 5 robotnikami a grupą szturmowców narodowo-socjalistycznych. Policja aresztowała robotników.

W Pruszczu na terenie wojnego miasta napadło kilku szturmowców na członka organizacji narodowo-socjalistycznej i pobili go za niesalutowanie sztandaru, przemaszerowującego oddziału szturmówek.

BOUNTY

Fakty

„Oblicze Führera”

Pod powyższym tytułem znajdziemy w łódzkiej „Freie Presse” artykuł z okazji urodzin Adolfa Hitlera, który jest klasycznym przykładem, do jakiego stopnia może dojść oglupienie bezkrytycznego zachwyty, oraz jak niski musi być poziom umysłowy naszych rodzimych hitlerowców, jeśli podobne „idylliczne obrazy” wywierają w ich umysłach pożądany skutek propagandowy. W artykule tym czytamy między innymi:

„Znamy twarze Cezarów, znamy niezliczone twarze władców i panujących, większość tych twarzy widzieliśmy już w maskowym zeszytnieniu, które sobie tak łatwo przyswajają, znamy je w retorycznej pozie, w geście, który często stał się rutyną i jeśli mamy być uczciwi, musimy przyznać, że znamy prawie tylko „oficjalne” twarze tego rodzaju.

Nie podobnego niema u Führera. Jego twarz pozostaje zawsze ożywioną ludzką twarzą przy każdym słowie, w każdej chwili; nie zastęga ona nigdy, ani w uśmiechu, ani w najgłębszej powadze decydującego oświadczenia. Każde słowo, każde zdanie, każde uczucie odbija się w niej z jasnością, która znamienuje najgłębszą szczerłość. Oblicze to promieniuje wiarą i zaufaniem, a jego absolutna szczerłość oparowała już niezliczonych ludzi, którzy przedtem wahali się lub wątpili.

Oblicze to stało się może w ciągu ubiegłych lat twardsze, bardziej zdecydowane i jeszcze bardziej wyżebrane, ale pozostaje ono zawsze obliczem, które potrafi się uśmiechać i promieniować radością. Być może, że najpiękniejsze i najbardziej wzruszające stało się ono, gdy się pochyla do dziecka; istnieją liczne zdjęcia takich chwil,

Pierwszy atak gazowy

22 kwietnia 1915 roku pod Ypres

Już na początku 1915 roku zaczęły obiegać wieści, że Niemcy fabrykują gazy bojowe o właściwościach duszących i trujących. Zresztą artykuły w prasie państw neutralnych, inspirowane przez wywiad niemiecki o rzekomych przygotowaniach państw koalicji do zastosowania gazów trujących, świadczyły już wyraźnie o przygotowaniach Niemiec do złamania konwencji haskiej, zabraniającej użycia środków trujących oraz wszelkiej broni działającej przez zatrucie.

Środków trujących używano jeszcze w starożytności. Podczas wojen peloponeskich (431 — 404 przed Chr.) spartanie posługiwali się siarką i arsenem, które wydzielając ostry i trujący dym, zmuszały przeciwników do opuszczania okupowanych terenów, a nawet twierdz. W średniowieczu i później stosowano w walkach rozmaitego rodzaju środki chemiczne o większej lub mniejszej sile działania. W czasie wojny krwwej (1854 — 1856) Anglii byli już w posiadaniu granatów, wypełnionych związkami arsenu, ale rząd angielski zakazał władzom wojskowym użycia ich.

W czasie wojny światowej po raz pierwszy użyli gazów trujących Niemcy w bitwie pod Ypres (zachodnia Flandria) w dniu 22 kwietnia 1915 roku. Na początku kwietnia jeniec niemiecki, schwytany przez patrol francuski, zeznał, że Niemcy przygotowują się do przeprowadzenia ataku gazowego na okopy francuskie. Opisał nawet dokładnie, jak ten atak ma się odbyć, ale dowództwo francuskie zlekceważyło to ostrzeżenie.

Atak wyznaczony był przez dowództwo 4 armii niemieckiej

na godz. 6 m. 45 rano, musiano go jednak przesunąć na późniejszą godzinę, gdyż dnia tego zraza panowała zupełna cisza w powietrzu. Niemcy bowiem zamierzali przeprowadzić pierwszy atak gazowy przez wypuszczenie gazów lotnych z rezerwuarów metalowych. Atak taki, zwany napadem falowym, może być urzeczywistniony tylko przy odpowiednim kierunku wiatru, wywołującym fale gazową. O godzinie 6 po południu powiał wiatr z północy o przeciętnej szybkości 2 metry na sekundę. Na sygnał dany przez artylerię zapomocą czerwonych rakiet, na całej przestrzeni pierwszej linii okopów niemieckich otworzono cylindry gazowe, ustawione przeciętnie po 1 dużym lub 2 małych na metr.

Z okopów niemieckich uniosła się momentalnie gęsta chmura ciężkiego dymu, koloru żółtawo-zielonego i pedzona wiatrem dosięgnęła okopów francuskich. Działanie gazu było tak gwałtowne, że pierwsza linia dywizji francuskich wojsk kolonialnych nie była zdolna do akcji. Dym skrywał wszystko i kładł trupem tysiące żołnierzy francuskich: żołnierze z piąną na ustach, rzucali się na ziemię i umierali w konwulsjach. Dnia tego 5.000 żołnierzy francuskich zginęło od gazów, a 1.600 jeńców i 50 dział stało się łupem wroga.

Od tego dnia aż do końca wojny światowej gazy stały się jednym z narzędzi walk po obu stronach walczących; ich ofiarą padło prawie 900.000 żołnierzy.

A. P.

Chroniczne zaparcie usuwają zioła
CHOLEKINAZA Nr. 3 H. NIEMOJEWSKIEGO

a niektóre z nich można oglądać na nowo. Naprawdę nie jest to jowialny gest dyktatora, który chce coś uczynić dla swej popularności... Tkwi w tem tyle całkowicie niezamierzonej impulsywnej serdeczności, gdy rączka dziecka spoczywa w męskiej dłoni Führera; pełne spokoju zaufanie, promieniujące z tego męża, błyszczy w oczach dziecka, które ku niemu spogląda.”

I to mówi się o człowieku, który wedle danych historycznych pono studiował u aktora dykcję i ruchy, który przerósł wszystkich innych

dyktatorów w sztuce zdobywania sobie popularności, który całą ideologię hitlerizmu oparł na pięknym geście i barwnym beztreściwym słowie.

Panowie z „Freie Presse”, którzy mieszkają od dziesiątków lat w Polsce, winni byli sobie jedynie przypomnieć skromność, bezpośredniość i szczerłość Marszałka Piłsudskiego, aby wstydić się powyższych słów.

Ale trudno... z szalenstwem czy fanatyzmem nie można dyskutować... (—)

Zastrzelony
złotą kulą

Znany spekulant giełdowy w Montrealu (Kanada), Harry M. Bones, zastrzelił się przed kilku dniami w pokoju hotelowym w Toronto. Komisja śledcza, która badała okoliczności zgonu Bones'a, doszła do wniosku, iż nie było tu napadu, lecz wypadek samobójstwa. W ręce komisji dostały się listy, z których wynikało, iż przyczyną śmierci Bonesa były sprawy osobiste. Sekcja zwłok pozwoliła lekarzowi na wyjęcie z czaszki denata kuli rewolwerowej. Nie była to jednak zwykła kula stalowa lub miedziana, ale kula... szczerzółka. Bones znany był za życia ze swoich ekscentrycznych pomysłów i wyczynów. W chwili czynu samobójczego myślał widocznie o podtrzymaniu swej reputacji dziwaka, nabijając rewolwer złotą kulą. Ciekawe jest, iż brat Bones'a, też oryginał nielada, skończył również śmiercią samobójczą. Chcąc widać i po śmierci frapować opinię, otworzył sobie żyły za pomocą noża krzemiennego z epoki przedhistorycznej, który nabył za sporą sumę w jednym z muzeów.

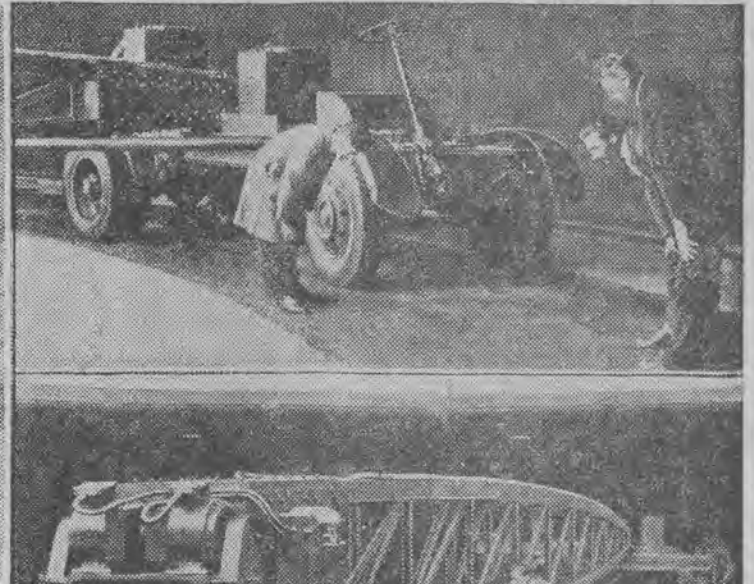
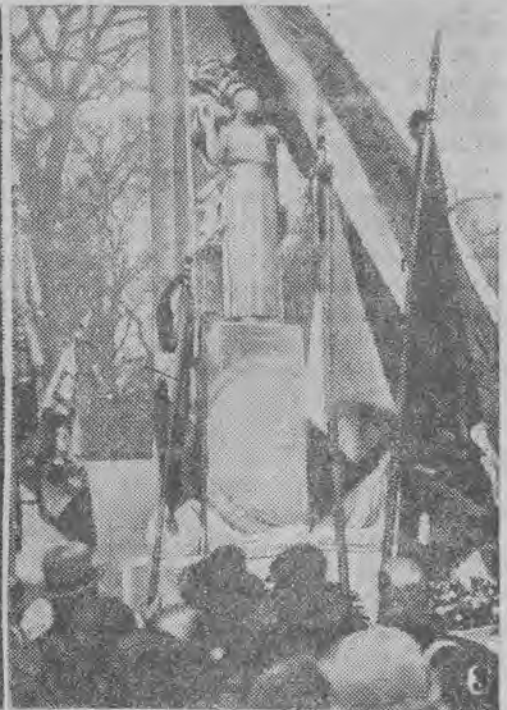
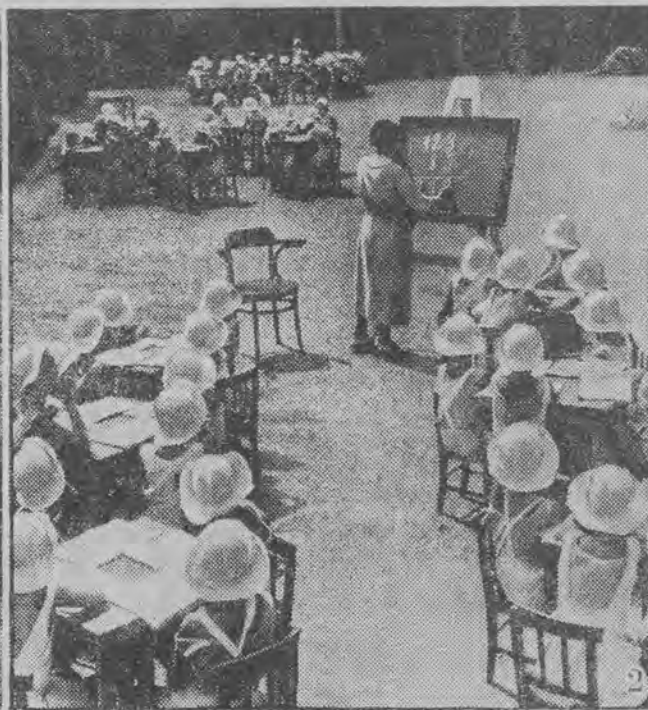
BOUNTY

ZARZĄD SAMOPOMOCY SPOŁECZNEJ KOBIEC

podaje od wiadomości, że dnia 24 bm. o godz. 7 wiecz. w lokalu SSK, dr. Hanna Huszcza - Winnicka z Warszawy wygłosi odczyt p. t. „Chłop, jako temat i jako rzeczywistość”.

„W. I. Z. O.”

Dzisiaj, w środę, dnia 22 bm. o godzinie 9 wiecz. w lokalu własnym (Piotrkowska 86) odbędzie się herbata towarzyska, połączona z wykładem dr. A. Tarlakowera n. t. „15 lat organizacji robotniczej w Palestynie”. Wstęp wolny dla członkiń i wprawdanych gości.

1. Po zbombardowaniu Harraru nie pozostał w tem mieście abisyński ani kamień na kamieniu, ani cegła na cegle, ani deska na desce. — 2. Szkoła na świeżem powietrzu staje się powszechnym zjawiskiem w całych Włoszech. — 3. Wojenne gotybie pocztowe doczekały się malowniczego pomnika w Lille. — 4. Ottorino Respighi, zna komity kompozytor i dyrygent włoski, liczący 57 lat, niebezpiecznie zachorował na zakażenie krwi. — 5. Senorita Palmeno, popularna w Hiszpanii kobieta - toreador, została w Madrycie dość groźnie zaatakowana na arenie przez byka, ale skończyło się tylko na powierzchownych obrażeniach ciała. — 6. Na stacji doświadczalnej budowy szos w Harmondsworth funkcjonuje olbrzymi dźwig, który po próbną nawierzchnię prowadzi dookoła ciężarowy samochód, który można doprowadzić do obciążenia 12-tonowego i szybkości 30 mil ang. na godzinę. W ten sposób niespodzianki z nowymi nawierzchniami na szosach (tak u nas niestety częste) są tam wykluczone.

Wiadomości bieżące

DYZURY APTEK. — Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: S. Kona i S-ki (Plac Kościelny 8), A. Charemzy (Pomorski 12), W. Wagnera i S-ki (Piotrkowska 67), J. Zajaczkiewicza i S-ki (Plac Boernara), Z. Gorczyckiego (Przejazd 59), M. Epszajna (Piotrkowska 225), Z. Szymańskiego (Przełaznia 75).

ZAPISY DZIECI DO SZKÓŁ Powszechnych. — Od paru dni trwają w Łodzi doroczne zapisy dzieci do szkół powszechnych na rok 1936-37. Zapisy te trwać będą do 23 maja włącznie, codziennie, z wyjątkiem niedziel i świąt w godzinach od 9 do 13-ej.

Zapisywane będą dzieci urodzone w 1929 roku oraz te dzieci, urodzone w czasie od 1928 do 1923, które obecnie nigdzie się nie uczą, lub uczą się prywatnie, a rodzice ich, względnie opiekunowie życzą sobie umieścić je w publicznej szkole powszechnej.

CZYJ PAPIER? — Na posesji przy ul. Ogrodowej 12 nieznanymi osobami w dniu 20 b. m. o godz. 5 wiecz. porzucili 22 kg. papieru. Prawy właściciel tego papieru może go odebrać w lokalu V. komisariatu policji przy ul. Piłsudskiego nr. 38. (1)

Bustracja robót drogowych w Łodzi

Wczoraj prezydent Głazek w fowarzystwie kierownika oddziału drogowego wydziału technicznego, inż. Sztolcmana zlustrował pierwsze odcinki rozpoczętych już robót drogowych w Łodzi.

M. in. zlustrowano peryferie miasta i ulice Czarnieckiego, Krzywa i Borowa, pozbawione bruku. Ulice te będą obecnie uregulowane i wyłożone lekką nawierzchnią.

Uregulowanie wspomnianych wyżej ulic posiada duże znaczenie, gdyż zapobiegnie niebezpieczeństwu zatapiania domów, znajdujących się w ich obrębie, w okresie topnienia śniegów.

W chwili obecnej na robotach drogowych pracuje łącznie 300 robotników.

Kredyty na roboty publiczne

P. wojewoda i samorząd uzyskali około 5 milionów zł. na zatrudnienie bezrobotnych

Jutro nadzwyczajne posiedzenie rady przybocznej

W dniu wczorajszym nadeszły do Łodzi pierwsze oficjalne wiadomości o przyznaniu kredytów na tegoroczne, niebawem rozpoczynające się w naszym mieście, roboty publiczne. Dyrekcja głów na funduszu pracy przesłała za rządowi miejskiemu podpisane umowy, dotyczące zaciągnięcia przez gminę miejską Łodzi pożyczek na prowadzenie robót publicznych, celem zatrudnienia bezrobotnych.

Kredyty te, jak wynika z treści nadesłanych umów, wypłacone zostaną samorządowi w kilku ratach miesięcznych.

Aby jednak przyspieszyć otrzymanie pierwszej transzy pożyczki na prowadzenie robót sezonowych, należy załatwić szereg formalności, m. in. musi być przeprowadzona uchwała tymczasowej rady miejskiej oraz uzyskanie zatwierdzenia tej uchwały przez urząd wojewódzki w Łodzi.

W związku z tem prezydent miasta, p. Głazek wyznaczył na dzień dzisiejszy do sali posiedzeń magistratu specjalne posiedzenie komisji finansowo-budżetowej. Na posiedzeniu tem rozpatrzone będą jedynie, dwie sprawy: sprawa pożyczki, którą referować będzie naczelnik wydziału finansowego, p. Konopka oraz sprawa obniżenia podatku hotelowego dla uczestników wystawy rzemieślniczej, którą zreferuje naczelnik Chwał biński.

Niezależnie od posiedzenia ra dzieckiej komisji, prezydent Głazek zwołał na nadchodzący czwartek, dnia 23 bm. o godz. 8 wiecz. specjalne posiedzenie plenum rady przybocznej, poświęcone jedynie sprawie przyjęcia pożyczek i dotacji na roboty publiczne.

Normalne posiedzenie rady przybocznej odbędzie się w dniu

30 kwietnia rb., a na jego porządku dziennym znajdzie się m. in. sprawa dokooptowania reprezentantów samorządu do komisji poborowych.

W razie, gdyby w międzyczasie nadeszły z funduszu pracy dalsze umowy, dotyczące dotacji i kredytów, byłoby zwołane jeszcze jedno nadzwyczajne posiedzenie plenum rady przed dniem 30 bm.

Nadesłane w dniu wczorajszym umowy pożyczkowe opiewają na łączną sumę 2,200,000 złotych. Sumy te podzielone zostaną w sposób następujący:

850,000 zł. na kontynuowanie budowy wodociągów łódzkich, 1,050,000 zł. na budowę kanalizacji, 200,000 zł. na roboty dro-

gowe w osiedlu miejskim Łągowniki i 100,000 zł. na przyłączenia do sieci kanalizacyjnej.

W dniu dzisiejszym, według uzyskanych przez nas wiadomości, nadejść mają do Łodzi bezwrotne dotacje na zatrudnienie bezrobotnych na łączną sumę 1,415,000 zł., w ten sposób łącznie Łódź otrzyma narazie złotych 3,615,000.

Dotacja w wysokości złotych 1,415,000 podzielona zostanie w sposób następujący: 1,050,000 złotych na regulację rzeki Łódki i Bałutki, 365,000 zł. na roboty ziemne i drogowe (bruki) w obrębie miasta Łodzi.

Do wspomnianych wyżej sum dochodzi jeszcze kwota złotych 1,050,000, którą magistrat uzy-

skwał przed kilku tygodniami na roboty publiczne w postaci pożyczki towarowej.

Ogółem więc kredyty, pożyczki pieniężne i pożyczka towarowa dadzą Łodzi 4,665,000 zł., która to suma obrócona zostanie na złagodzenie bezrobocia.

*

Czynione od dłuższego czasu przez wojewodę łódzkiego p. Hauke - Nowaka starania u władz centralnych w kierunku uzyskania dodatkowych kredytów na złagodzenie bezrobocia w województwie, uwieńczono się stałym pomyślnym wynikiem. Oto jak się dowiadujemy, urząd wojewódzki w Łodzi zawiadomiony został o wyasygnowaniu przez Fundusz Pracy dodatkowych kredytów na sumę blisko ćwierć miliona złotych (240,000 złotych). Przyszła tych kredytów nastąpi w ciągu trzech miesięcy w równych ratach po 80,000 zł., przyczem pierwsza rata przelana zostanie do Łodzi za kilka dni.

Dodatkowe kredyty pozwolą zatrudnić bezpośrednio pokaźną liczbę bezrobotnych na terenie województwa, co przyczyni się do poprawy sytuacji na rynku pracy.

P. wojewoda Hauke - Nowak czyni w dalszym ciągu starania o uzyskanie coraz większych kredytów na ten cel.

(g)

*

W dniu dzisiejszym pan wojewoda Aleksander Hauke - Nowak wyjechał do Warszawy w sprawach służbowych.

Ze źródeł miarodajnych dowiadujemy się, że pan wojewoda między innymi sprawami będzie interwenjował w odpowiednich czynnikach w sprawach bezrobocia i związanego z tym problemem przydziału odpowiednich kredytów na uruchomienie robót publicznych w większym niż dotychczas zakresie.

PRYW. SZKOŁA PWSZECHNA

Gimnazjum Żeńskie A. Czapczyńskiej

(dawniej J. PRYSSEWICZEWNY) z pełnymi prawami

przeniosły się do nowego, gruntownie przerobionego lokalu

przy ul. Narutowicza 58, tel. 115-29

Place gier i zabaw

zostały już otwarte przez władze miejskie

Wzorem lat ubiegłych, w dniu wczorajszym otworzone zostały i oddane do użytku publicznego miejskie place zabaw i gier dla dzieci.

Place te w roku bieżącym znajdują się w następujących punktach miasta: park im. Polańskiego, park kolejowy, park 3 Maja, park im. Piłsudskiego, Źródliko, park ZUPU., Napiórkowskiego 32-34, Senatorska 17, Sosnowa 2, Zakątna 29, Abramowskiego 6-8-10, Pomorska 71, Łągowicka 32, Ceglana 14, Urzędnicza 22. Al.

1 Maja 26, Drewnowska 38, Wysoka 37.

Większość placów wyposażona jest w przyrządy do zabaw, jak rzeźdźalnie, równoważnie i t. p. W najbliższych dniach piaseczniki na placach wypełnione zostaną piaskiem, który stanowi ulubioną zabawę najmłodszej działwy.

W okresie tegorocznych wakacji, a więc od 15 czerwca do 15 sierpnia gry i zabawy na placach prowadzone będą przez wykwalifikowane freblanki i wychowawczynie.

nomadka do ust i róz niedoścignione!

Trzech Muszkieterów

Powieść w ilustracjach wg. Aleksandra Dumasa

47. UWOLNIENIE PANI BONACIEUX.

Pewnego wieczoru, gdy nasz bohater właśnie leżał na brzu-

chu i nadsluchiwał, usłyszał wołania jakiejś kobiety i zrozumiał napół tłumione słowa:

— Ale przecież mówię wam,

że jestem tutaj w swoim własnym domu! Jestem pania Bonacieux!

— Doskonale! Właśnie na pania czekaliśmy! — brzmiała brutalna odpowiedź.

W mgnieniu oka d'Artagnan zerwał się na równe nogi, polecił Planchetowi, aby sprowadził trzech jego towarzyszy, jak szalony zbiegł ze schodów i już po chwili bombardował pięściami drzwi mieszkania państwa Bonacieux. Drzwi natychmiast otworzono i nasz bohater wpadł do pokoju z obnażoną szpadą. Przerażeni sąsiedzi usłyszeli straszny zgiełk i krzyki, meble przewracali się i rozbiły, poczem w pewnym momencie z pokoju wybiegły, jakby wypchnięte, cztery czarne postacie. Wyglądały niby cztery najprawdziwsze kruki.

48. UWOLNIONA W BEZPIECZNYM MIEJSCU.

Było to dla d'Artagnana łatwe zwycięstwo i gdy pani Bonacieux z czarującym uśmiechem chciała podziękować za uratowanie jej, młodzieniec skłonił

się, dając do zrozumienia, że to drobniostka, o której nie warto mówić.

— I czego ci ludzie chcieli odemnie? Gdzież się podziwiał mój mąż?

— Laskawa pani! — rzekł d'Artagnan bez chwili wahania. — Byli to szniedzy kardynała. Meza pani zamknięto przed kilku dniami w Bastylji, ale przedtem wzdostałem wszystko, co dotyczy uprowadzenia pani.

48.

KINO TEATR
METRO
PRZEJAZD 2

Dziś porz. 0 4

Dziś i dni następnych! Poraz pierwszy w Łodzi
— w najnowszej kreacji —
FLIP i FLAP — **Nocny patrol**

Nadpr. dod. tyg. Pata i Paramountu. Bilety ulgowe oraz passe-partouts, prócz. urzęd. nieważne

Dziś porz. 0 5

KINO TEATR
ADRIA
GŁÓWNA 1

KINO TEATR
MIRAZ
11 LISTOPADA 16

Dziś porz. 0 4

Dziś i dni następnych! Arcydzieło niesamowitości i grozy pt
Gabinet Figur Woskowych

sfilmowane całkowicie w naturalnych kolorach.

Nadprogram: Dodatek tygodniowy Pata i Paramountu.

OGŁOSZENIE

DAJE ZAWSZE
MAKSYMALNE
KORZYŚCI!!!
DECYDUJE
O ROZWOJU
KAŻDEGO PRZED-
SIĘBIORSTWA!!!

GŁOSIE PORANNYM

Ogłoszenia drobne

Nauka i wychowanie

75 GR. LEKCJI francuskiego udziela dyplomowana paryżanka. Literatura. Gramatyka. Pomoc szkolna. Konwersacja. Południowa 20, m. 20 Pierwsza lewa oficyna, parter. 4119-5

Kupno i sprzedaż.

AUTO marki „Citroen” 6-osobowe w bardzo dobrym stanie okazjnie sprzedam tanio. Obejrzeć można Narutowicza 32 w garażu w godz. 1-2.30. Telef. 193-74.

Różne

ZGUBIONO 2 weksle: Pierwszy pl. 15. 6. 1936 r. na zł. 100.— z wyst. J. Goldkopi, zlec. M. Fiszlewicz. Drugi pl. 2. 6. 1936 na zł. 50.— z wyst. J. Włoszczyk, zlec. Parczew. Powyższe weksle unieważnia i ostrzega przed nabyciem. M. Fiszlewicz, Łódź, Piotrkowska 20.

ZGUBIONO weksel na zł. 50.— pl. dn. 20 maja r. b. z wystaw. Gabriela Erlicha na zlecenie Kona i Bakszta. Weksel powyższy unieważniamy i ostrzegamy przed nabyciem. Kon i Bakszt, Łódź, Piotrkowska 21.

Mgr. Pr. LUDWIK GOLDKORN TEUMACZ PRZYSIĘGLY DLA JEZYKÓW: niemieckiego, hebrajskiego i żydowskiego. Aleja I Maja 9, tel. 114-50. Przyjmuje od 11-14 i od 16-19. 952-2

Dr. J. Madel

AKUSZER-GINEKOLOG
przyjmuje od 10-12 i 4-8 w.
Andrzeja 4, tel. 229-92

Dr. med. HELLER

Spec. chorób wenerycznych, moczopętlowych i skórnych

Traugutta 8. Tel. 179-89
Przyjmuje od 8-11 i od 4-8 wiecz. w niedziele i święta od 10-12 pp.

Dr. med.

S. Kryńska

Chor. skórne i weneryczne (koblety i dzieci)

Sienkiewicza 34 telef. 146-10
godz. przyj. od 11-1 i 3-4 pp

DOKTOR

HENRYKOWSKI

Specjalista chorób wenerycznych skórnych i seksualnych

Traugutta 9, front, I p
Tel. 262-98
przyjmuje od 8-11 i od 6-9 w w niedz. i święta od 9-12.30 pp.

ZGUBIONO dowód osobisty, wyd. przez Starostwo Grodzkie w Łodzi na nazw. Estery Sojkówny, zam. Targowa 30.

Lokale

POKÓJ umeblowany z bieżącą wodą i oddzielnym wejściem do wynajęcia. Sienkiewicza 40, m. 10, telefon 235-17. Zastać 3-4; 7 wiecz.

UMEBLOWANY pokój z kuchnią na 6 miesięcy do odstąpienia. Zawadzka 6, mieszk. 11, prawa of., I piętro.

DO WYNAJĘCIA od 1 maja pokój umeblowany, wyremontowany. Śródmiejska 39, m. 9. II piętro, front, telefon 265-18.

DWA POKOJE z kuchnią do wynajęcia. Gdańska 97. Dozorca wskaże.

Centralna Ładownia Akumulatorów

Łódź
PIOTRKOWSKA 167
TEL. 205-21.
NA TELEF. WEZWANIE
TEL. 205-21
TELEF. 205-21
ODBIERAMY I DOSTARCZAMY AKUMULATORY DO DOMÓW

Prof. Stanisław Nirnstein

udziela lekcji gry fortepianowej początkującym, średnio grającym i zaawansowanym po cenach — — — przystępnych — — —

ul. Traugutta Nr. 12, m. 17.

Ogłoszenie.

Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza przetarg publiczny na sprzedaż 10 koni, 24 wozów oraz uprzęży.

Oferty w zalakowanych kopertach należy składać w biurze Wydziału Gospodarczego, ul. Zawadzka Nr. 11, front III piętro, pokój Nr. 59 do dnia 5 maja 1936 roku godziny 13-ej, w którym to czasie odbędzie się otwarcie ofert przy współudziale oferentów.

Konie, wozy i uprzęż można obejrzeć w Taborze Miejskim przy Alei 1-go Maja Nr. 124 od dnia 27 kwietnia 1936 roku w godzinach od 7 do 19.

Łódź, dnia 21. IV. 1936 r.
Zarząd Miejski w Łodzi

Gabinet kosmetyki i toaletowej

Z. SZWALBE

dyplom Uniwersytecki
Moniuezki 1, tel. 127-99.
Usuwanie wszelkich defektów cery.
Usuwanie bezpowrotnie i bez śladów szpecących włosów.
Przyjmuje 10-2 i 4-8 wiecz

DR. MED.

Ignacy Margolis

Okulista
Piotrkowska 113, tel. 165-17
przyjmuje od 1-2 i 5-7 w.

Institut de Beauté

POMA

Piotrkowska 121
poprzeczna oficyna, I piętro.
Tel. 155-55

OGŁOSZENIA FUCHSA TO MUR
o który oprzeć się może najbardziej zachwiana firma; nie upadnie nigdy, skoro tylko się zwróci o radę reklamową do AKWIZYCJI OGŁOSZEŃ
FUCHS'A
Łódź, Piotrkowska 87, telefon 121-36
w nocy i święta 121-16

CUKIERNIA
„ZRÓDŁO”
PRZEJAZD 1. TEL.: 209-87 i 133-72
poleca
WYBOROWE LODY
wraz z wodą sodową i waflem porcja 35 gr.
KOLACJE JARSKIE
z 4-eh dań po 1.— zł.

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4,60, za odnośnienie — 40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, zagranicą — zł. 9.—

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia za wiersz milimetrowy i-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1,50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 50 gr., bez zastrzeżenia miejsca 50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1,50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1,20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia w dodatku niedzielnym „Rewja” (str. 5 szp.) 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej, firm zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatek. 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej.